

Przystanek matura

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu maturalnego z języka polskiego

Przykładowe zadania do testu historycznoliterackiego: Homer „Iliada” (fragment)

Homer „Iliada” (fragment)

Tak myślał, gdy się zbliżył Pelid groźnie zbrojny:
Straszną wstrząsał przyłbicą jak srogi bóg wojny,
Pelijońskim jesionem prawą ręką ciskał
Puklerz blaskiem rażącym piorunu połyskał,
Świecąc się jako promień wschodzącego słońca.
Ujrzał go Hektor, zadrżał, nie wytrwał do końca:
Więc porzuciwszy bramę uciekać zaczyna,
Szybkim ścigany biegiem przez Peleja syna.
Jak jastrząb wszystkie ptaki celujący lotem,
Prędko leci za krzywym gołębiczy zwrotem,
Wzmaga swój wartki impet, przeraźliwie krzyczy,
Chciwy, aby czym prędzej dostał swej zdobyczy:
Tak Pelid za Hektorem pędem biegł ognistym,
Który przed nim uciekał pod murem ojczystym.
[...]

Tak ci miasto potrójnym okrążyli skokiem.
Bogowie ciągle bacznym szli za nimi okiem...
Gdy czwarty raz do źródeł przybiegli rycerze,
Natenczas złotą szalę bogów ojciec bierze,
Achilla i Hektora dwa kładzie wyroki,
Oba oznaczające śmierci sen głęboki.
Zważył. Już los Hektora dobiegł swego kresu:
Schylił się wyrok jego i padł do Hadesu.
Opuścił go Feb* jako skazanego losem.
Pallada** mówi takim do Achilla głosem:
— «Achillu, miły bogom! Oto przyszła pora,
Gdy rzezi niesytego zwaliwszy Hektora,
Przyniesiemy Achajom nieśmiertelną sławę,
[...]

Rzekła, cieszy się rycerz. Jakby długim gonem
Zmordowany, wstrzymał się, oparty jesionem.
Tego rzuciwszy, Pallas przy Hektorze staje,
Bierze twarz Deifoba, jego głos udaje:
— «Ach! Bracie mój kochany! Pókiż w bystrym pędzie
Koło Troi Achilles ścigać ciebie będzie?
Stań! Złączmy nasze siły! Deifob z Hektorem
Niełatwym do złamania mogą być odporem».

*Feb: przydomek Apollina

**Pallada: przydomek Ateny

Zadanie 1

Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

- A. W podanym fragmencie opisany jest pojedynek Achillesa z Hektorem.
- B. W podanym fragmencie zostały zawarte rozważania nad kruchością ludzkiego życia.

Zadanie 2

Dokończ zdanie.

O wydarzeniach opowiada

- A. narrator pierwszoosobowy.
- B. jeden z bohaterów.
- C. narrator trzecioosobowy.

Zadanie 3

Dopasuj bohatera do podanych informacji.

- I. Achilles -
- II. Hektor:

- A. król Sparty, brat Agamemnona, zdradzony mąż, szukający sprawiedliwości pod murami Troi.
- B. syn boginki morskiej Tetydy i księcia Pelusa, najdzielniejszy pośród Greków, oblegających Troję.
- C. syn Priama i Hekabe, brat Parysa, mąż Andromachy.

Zadanie 4

Rozstrzygnij, czy Hektora można uznać za wzór rycerza. Uzasadnij swój wybór.

Rozstrzygnięcie:
Uzasadnienie:
.....

Zadanie 5

Rozstrzygnij, czy bogowie ingerowali w życie ludzi. Uzasadnij swój wybór.

Rozstrzygnięcie:
Uzasadnienie:
.....

Zadanie 6

Objasnij, na czym polegała antropomorfizacja bogów. Podaj przykład z powyższego tekstu.

Objaśnienie:

.....

Przykład:

Zadanie 7

Objasnij, co to były epitety stałe? Podaj przykład z powyższego tekstu.

Objaśnienie:

.....

Przykład:

Zadanie 8

Objasnij, jaką funkcję pełniło w starożytnym eposie porównanie homeryckie.

.....

.....

.....

Zadanie 9

Dokończ zdanie.

„Iliada” została napisana stylem

- A. egzaltowanym.
- B. patetycznym.
- C. niskim.

Zadanie 10

Dokończ zdanie.

Mitologizm ‘pięta Achillesa’ oznacza

- A. daremny trud.
- B. podstęp.
- C. słaby punkt.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ**Zadanie 1**

- A. P
- B. F

Zadanie 2

C

Zadanie 3

I.B

II. C

Zadanie 4

Rozstrzygnięcie: Tak, Hektora można uznać za wzór rycerza.

Uzasadnienie: Bohater pomimo obawy o swoje życie przystąpił do pojedynku z Achillesem, o którym wiedział, że jest najdzielniejszy z przeciwników.

Zadanie 5

Rozstrzygnięcie: Tak, bogowie ingerowali w życie ludzi.

Przykład: Dzeus zdecydował o śmierci Hektora.

Zadanie 6

Objaśnienie: Antropomorfizacja bogów to zabieg językowy polegający na przypisaniu bogom cech ludzkich i ludzkich motywów postępowania.

Przykład: Apollo był niełjalny wobec Hektora. Atena zdradziła Hektora, stając po stronie Achillesa.

Zadanie 7

Objaśnienie: Epitety stałe to powtarzające się określenia, które podkreślają główną cechę bohatera.

Przykład: „Achillu, miły bogom”.

Zadanie 8

Funkcją porównania homeryckiego w starożytnym eposie było spowolnienie akcji, zwrócenie uwagi czytelnika na przedstawione zdarzenie.

Zadanie 9

B

Zadanie 10

C